

Súd: Okresný súd Kežmarok  
Spisová značka: 10C/12/2017  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417203968  
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2019  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka  
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2019:8417203968.4

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobkyne : B. U. L., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. Y. Š. Č.. XX, XXX XX B., zastúpenej JUDr. Alžbetou Čalfovou, advokátkou, so sídlom Tatranská Lesná 10, 059 60 Vysoké Tatry proti žalovanej : B. U. P., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. U. XX, XXX XX B., zastúpenej JUDr. Jozefom Veselým, advokátom, so sídlom Mierová 1, 990 01 Veľký Krtíš o náhradu škody vo výške 3.631,50 eur s príslušenstvom, takto

### rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni sumu 1.422,60 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.422,60 eur od 25.1.2017 do zaplatenia v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Náhradu trov konania stranám sporu n e p r i z n á v a .

### o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou dňa 23.2.2016 na Okresnom súde S., o ktorej sa tam konanie viedlo pod spisovou značkou 12C/44/2016 domáhala, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť jej titulom náhrady škody sumu 2.845,20 eur s 5,75 % ročným úrokom z omeškania od 6.6.2015 „do zaplatenia všetkých nákladov, ktoré tvoria príslušenstvo tejto istiny, vrátane trov exekútora“ a povinnosť nahradiť jej trovy konania.

2. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.3.2017 č.k. 7Ndc 4/2017-112 bolo prejednanie sporu prikázané Okresnému súdu B., preto o žalobe žalobkyne ďalej konal tunajší súd, kde sa konanie viedlo pod spisovou značkou 10C/12/2017.

3. Žalobu žalobkyňa odôvodňovala tým, že dňa 20.9.2006 požiadala žalovaná ako jej matka a zákonná zástupkyňa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v B. o príspevok na kúpu motorového vozidla z dôvodu, že jej dcéra (tu žalobkyňa) je zdravotne ťažko postihnutá osoba. Uviedla, že príslušný úrad žiadosti vyhovel a dňa 17.10.2006 vydal rozhodnutie číslo k: XXXX/XXXX, ktoré právoplatnosť nadobudlo dňa 18.10.2006 a ktorým priznal B. U. ako zákonnému zástupcovi príspevok vo výške 200.000,-Sk na zakúpenie motorového vozidla. Žalobkyňa tvrdila, že koncom roka 2010 bola nútená opustiť spoločnú domácnosť v B., ktorú užívala spolu so svojimi sestrami a matkou do svojej plnoletosti a od októbra 2010 žije v B., v mieste svojho nového trvalého bydliska. Uviedla, že pri odchode žiadala matku, aby jej umožnila ďalej užívať motorové vozidlo, no matka jej ho odmietla vydať a keďže nemala silu dohadovať sa s vlastnou matkou, rozhodla sa, že nechá situáciu tak. V žalobe tvrdila, že na základe oznámenia matky úradu práce v B., že žalobkyňa opustila spoločnú domácnosť a nevyužíva motorové vozidlo bolo úradom práce vydané rozhodnutie (prvýkrát úradom práce vo S. pracovisko B. dňa 15.3.2012) o povinnosti žalobkyne vrátiť pomernú časť peňažného príspevku na kúpu vozidla vo výške 2.845,20 eur. Tvrdila, že po zrušení prvého rozhodnutia následne rovnaké rozhodnutie vydal miestne príslušný ÚPSVaR v B. v roku 2013 a keďže napriek jej odvolaniu bolo toto rozhodnutie potvrdené rozhodnutím

Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Q., pracovisko B. zo dňa 21.2.2014 číslo E., nadobudlo toto rozhodnutie dňa 6.3.2014 právoplatnosť a bola tak potvrdená povinnosť žalobkyne vrátiť pomernú časť príspevku vo výške 2.845,20 eur. V žalobe žalobkyňa uviedla, že kontrolou technického preukazu vozidla bolo zistené, že predmetné motorové vozidlo na zakúpenie ktorého boli použité prostriedky štátu bolo na dopravnom inšpektoráte zapísané nie na meno žalobkyne ako zdravotne postihnutej osoby, ale na meno žalovanej, preto podala žalobu o určenie, kto je vlastníkom vozidla o ktorej sa konalo na Okresnom súde B. pod spisovou značkou 2C/161/2014 a kde rozsudkom zo dňa 30.6.2015 bolo určené, že vlastníkom vozidla je žalobkyňa. V žalobe žalobkyňa tiež uviedla, že na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia úradu práce o povinnosti vrátiť príspevok vo výške 2.845,20 eur začalo proti nej exekučné konanie v dôsledku ktorého jej z invalidného dôchodku, ktorý je jej jediným príjmom boli vykonávané zrážky, čím jej na živobytie ostávala len minimálna suma. Podľa žalobkyne stav, v ktorom bola jej spôsobená škoda vo výške 2.845,20 eur ako aj škoda vo výške nákladov za výkon exekúcie strhávaných jej z invalidného dôchodku spôsobila vedome žalovaná, preto sa od nej domáha náhrady spôsobenej škody. Žalobkyňa poukázala na všeobecnú prevenčnú povinnosť zakotvenú v § 415 Občianskeho zákonníka a tvrdila, že sú splnené všetky predpoklady pre úspešné uplatnenie nároku na náhrady škody proti žalovanej, teda porušenie právnej povinnosti, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi. Porušenie právnej povinnosti žalovanej žalobkyňa vidí v tom, že žalovaná si v rozpore so zákonom prisvojila predmetné vozidlo nadobudnuté z prostriedkov štátu na zmiernenie následkov zdravotného postihu žalobkyne, svojim vedomým zápisom na dopravnom inšpektoráte a následným nevydaním vozidla dopustila sa protiprávneho konania, lebo dané vozidlo malo byť vlastnícky zapísané na žalobkyňu ako ťažko zdravotne postihnutú osobu, i keď nie je držiteľom vodičského oprávnenia, žalovaná mohla byť zapísaná len ako užívateľ vozidla. Podľa žalobkyne žalovaná odmietala rešpektovať zákonné povinnosti zákonného zástupcu pri nakladaní s hnutelným majetkom, hoci o nich príslušným úradom práce musela byť informovaná, odmietala dcére vozidlo vydať, dala si vozidlo zapísať na svoje meno a až po podaní určovacej žaloby ponúkla žalobkyňi odpredaj vozidla za jedno euro, čo vzhľadom na prebiehajúce správne konanie žalobkyňa musela odmietnuť, žalovaná teda zodpovedá za škodu vzniknutú žalobkyňi a preto sa táto domáha jej náhrady.

4. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa v žalobe označila príslušné rozhodnutia úradu práce, veľký technický preukaz vozidla, rozsudok Okresného súdu B. vo veci 2C/161/2015, list advokáta JUDr. Veselého, upovedomenie o začatí exekúcie V. XX/XXXX a Vyjadrenie Sociálnej poisťovne o exekučných zrážkach.

5. Po pripustení žalobkyňou navrhovanej zmeny žaloby súdom uznesením vyhláseným za prítomnosti strán na pojednávaní dňa 6.3.2019 konečným predmetom konania a posúdenia bolo uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyňi titulom náhrady škody sumu 79,40 eur + 5,05 % ročný úrok z omeškania od 6.6.2015 do zaplatenia, sumu 79,40 eur + 5,05 % ročný úrok z omeškania od 6.7.2015 do zaplatenia, sumu 79,40 eur + 5,05 % ročný úrok z omeškania od 6.8.2015 do zaplatenia, sumu 79,40 eur + 5,05 % ročný úrok z omeškania od 6.9.2015 do zaplatenia, sumu 79,40 eur + 5,05 % ročný úrok z omeškania od 6.10.2015 do zaplatenia, sumu 79,40 eur + 5,05 % ročný úrok z omeškania od 6.11.2015 do zaplatenia, sumu 79,40 eur + 5,05 % ročný úrok z omeškania od 6.12.2015 do zaplatenia, sumu 80,54 eur + 5,05 % ročný úrok z omeškania od 6.1.2016 do zaplatenia, sumu 80,54 eur + 5,05 % ročný úrok z omeškania od 6.2.2016 do zaplatenia, sumu 80,54 eur + 5,05 % ročný úrok z omeškania od 6.3.2016 do zaplatenia, sumu 80,54 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.4.2016 do zaplatenia, sumu 80,54 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.5.2016 do zaplatenia, sumu 80,54 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.6.2016 do zaplatenia, sumu 80,54 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.7.2016 do zaplatenia, sumu 80,54 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.8.2016 do zaplatenia, sumu 80,54 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.9.2016 do zaplatenia, sumu 80,54 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.10.2016 do zaplatenia, sumu 80,54 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.11.2016 do zaplatenia, sumu 80,54 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.12.2016 do zaplatenia, sumu 85,26 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.1.2017 do zaplatenia, sumu 85,26 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.2.2017 do zaplatenia, sumu 85,26 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.3.2017 do zaplatenia, sumu 85,26 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.4.2017 do zaplatenia, sumu 85,26 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 6.5.2017 do zaplatenia, sumu 1682,92 eur + 5,00 % ročný úrok z omeškania od 8.6.2017 do zaplatenia a nahradiť jej trovy konania.

6. Žalovaná k žalobe písomne vyjadrila sa dňa 30.1.2017 tak, že žalobu navrhla zamietnuť. Poukázala na to, že chcela situáciu ohľadom vozidla, ktoré v čase maloletosti žalobkyne bolo zakúpené čiastočne zo štátnych prostriedkov, ale vo zvyšku z jej prostriedkov vo výške 95.530,-Sk riešiť tak, že vozidlo by odpredala žalobkyňi za jedno euro a odovzdala by jej ho, ale nakoľko žalobkyňa s takým návrhom nesúhlasila, žalovaná oznámila príslušným orgánom, že vozidlo nie je využívané na účely na ktoré bol

poskytnutý príspevok, lebo žalobkyňa bezdôvodne opustila spoločnú domácnosť, odsťahovala sa do Kežmarku pričom vozidlo ostalo u žalovanej. Uviedla, že vozidlo bolo zablokované súdnym exekútorom v dôsledku exekučného konania ohľadom výživného, ktoré proti nej iniciovala žalobkyňa, nemohla ho preto odhlásiť, ale je ochotná vozidlo ktoré je stále u nej vydať žalobkyni bez akejkoľvek protihodnoty. Žalovaná uviedla, že nevie posúdiť konania, na základe ktorých žalobkyňa bola zaviazaná vrátiť časť príspevku na vozidlo, no ona danú situáciu nezapríčinila, lebo chcela žalobkyni vozidlo odovzdať za symbolickú úhradu jedno euro, s čím žalobkyňa nesúhlasila.

7. Vo vyjadrení k žalobe žalovaná za dôkazy na preukázanie svojich tvrdení označila potvrdenie o zaplatení kúpnej ceny za motorové vozidlo, fotokópiu technického preukazu, faktúru o kúpe motorového vozidla a oznámenie úradu práce zo dňa 9.2.2012.

8. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie, na ktorom žalobkyňa cestou svojej právnej zástupkyne na žalobe po jej zmenách v celom rozsahu trvala. Uviedla, že pri odchode zo spoločnej domácnosti v roku 2010 žiadala matku aby jej boli vydané veci, ktoré ako ťažko zdravotne postihnutá osoba používala, a to počítač, tlačiareň a predmetné vozidlo, no matka odmietla jej tieto veci vydať. Poukazovala na to, že v roku 2006 kedy matka požiadala o príspevok na kúpu vozidla nevedela, že matka nechala vozidlo zapísať na svoje meno, nevedela, že proti rozhodnutiu matky sa môže brániť a akým spôsobom, lebo matka všetky listiny držala mimo jej dosahu a prvýkrát sa o príspevku na auto a o povinnosti vrátiť alikvotnú časť príspevku dozvedela až keď jej prišlo prvé rozhodnutie správneho orgánu v roku 2012. Tvrdila, že po rozhodnutí súdu, že žalobkyňa je vlastníčkou vozidla došlo k jeho prevzatíu, no toto bolo tak znehodnotená a poškodené, že nebolo ho možné predať ani za 300,-eur, preto bolo zošrotované. Poukázala na to, že žalovaná pri poskytnutí príspevku na kúpu auta musela byť pracovníkmi správneho orgánu poučená, ako postupovať pri zápise vozidla. Protiprávne konanie matky podľa žalobkyne bolo preukázané rozhodnutím v konaní o určovacej žalobe, preukázaná bola podľa nej aj príčinná súvislosť medzi exekúciou proti žalobkyni a tým, že matka pochybila, nesprávne informovala správny orgán, nesprávne postupovala pri zápise vozidla, a odmietla v roku 2010 vozidlo žalobkyni pri opustení spoločnej domácnosti vydať. Ak by tak matka v roku 2010 urobila, ani jedno konanie by sa podľa žalobkyne nevedelo, nevznikla by žiadna škoda, pričom poukazovala na to, že sa snažila zvrátiť stav ohľadom vozidla a rozhodnutí o povinnosti vrátiť alikvotnú časť príspevku, podala aj správne žaloby, ale bezúspešne, konanie o nich skončilo ich zamietnutím s tým, že bolo povedané, že žalobkyňa mohla zvrátiť daný stav, ak by sa do troch rokov, teda do roku 2009 domáhala zmeny v zápise vlastníka vozidla, čo ale ona urobiť nemohla, lebo v tom čase nevedela, že auto je zapísané na žalovanú. Celý daný stav a exekúciu zavinila podľa žalobkyne žalovaná, pričom bola to takisto žalovaná kto oznámil úradu práce že auto sa nepoužíva. Vo vzťahu k dôvodu vrátenia časti príspevku ktorý bol uvedený v rozhodnutí úradu práce a ktorým je neštudovanie žalobkyne v rokoch 2010-2012 a nepoužívanie vozidla žalobkyňou uviedla, že príspevky neposkytujú sa len za účelom prepravy do školy, pričom v danom prípade jej bolo odňaté právo používať vozidlo práve žalovanou. Keďže nemohla používať vlastné vozidlo, musela poberať ďalšie príspevky, napr. na benzín a podobne, ktoré boli použité na užívanie iného vozidla. Poukázala na to, že žalobu o náhradu škody mohla podať až po rozhodnutí o určení vlastníckeho práva, až tam bolo potvrdené, že domáha sa správnych nárokov.

9. Žalovaná na pojednávaní trvala na nedôvodnosti žaloby. Prostredníctvom svojej právnej zástupkyne poukazovala na to, že rozhodnutie ohľadom peňažného príspevku na vozidlo vydané bolo na meno žalovanej, nie na meno žalobkyne v zastúpení žalovanou, pričom žalovaná uhradila z vlastných peňazí za auto cez 90.000,-Sk. Uviedla, že čo sa týka náhrady škody, treba tu posudzovať roky 2010 až 2013 kedy právny stav bol taký, že vlastníkom a držiteľom vozidla bola žalovaná ktorá auto nadobudla legálne a ktorá od roku 2010, kedy žalobkyňa opustila spoločnú domácnosť nemala o nej žiadne správy, nevedela kde sa zdržiava, kde žije a podobne. Poprela, žeby ju žalobkyňa pri opustení domácnosti vyzvala na vydanie auta, učinila tak až v roku 2012 prostredníctvom právneho zástupcu. Poukazovala na to, že na strane 7, 8 a 9 rozhodnutia ústredia práce z roku 2014 sa uvádza, že sama žalobkyňa spôsobila situáciu s povinnosťou vrátiť časť príspevku, a to tým, že neoznámila úradu rozhodujúce skutočnosti, neoznámila že ukončila štúdium, nezaujímal sa o postup a dôsledky svojho konania, neštudovala, nepotrebovala auto k preprave, preto nespĺňala podmienky príspevku. Vzhľadom na uvedené absentuje protiprávne konanie žalovanej, škoda vznikla v dôsledku nespĺnenia zákonnej povinnosti žalobkyne, čo bolo konštatované v rozhodnutí úradu práce, práve žalobkyňa podľa žalovanej bola tá ktorá porušila prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka, preto jej žaloba je nedôvodná .

10. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a všetkých písomných vyjadrení strán, ktoré im aj vzájomne so všetkými ich prílohami doručil. Čo sa týka vykonaného dokazovania, súd vykonal všetky stranami navrhnuté a zabezpečené listinné dôkazy, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo namietané ani

súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné, oboznámil sa tiež s obsahom rozhodnutia zo spisu tunajšieho súdu sp.zn. 2C/161/2014 na ktorý sa žalobkyňa odvolávala ako na dôkaz. Súd na návrh žalovanej strany vykonal dokazovanie aj výsluchom žalovanej ako strany v spore. Pôvodne žalobkyňou navrhnutý výsluch žalobkyne a výsluch svedka- príslušného pracovníka úradu práce súd nevykonal, nakoľko od týchto dôkazných návrhov sama žalobkyňa ustúpila a netrvala na vykonaní týchto dôkazov, pričom nešlo o dôkazy ktoré by súd mohol vykonať bez návrhu. Po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav:

11. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S., odbor sociálnych vecí a rodiny, úsek sociálnych vecí a rodiny pracovisko B. zo dňa 17.10.2006, číslo k: XXXX/XXXX (čl. 7 - 8 spisu) bolo rozhodnuté o priznaní peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla podľa § 61 a prílohy č. 9 zákona č.195/98 Z.z. o sociálnej pomoci vo výške 200.000,-Sk. V rozhodnutí je uvedené že príspevok priznáva sa B. U., M.. XX.XX.XXXX, zákonnému zástupcovi maloletej B., M.. XX.XX.XXXX. Priamo vo výroku rozhodnutia je poučenie, že občan s ťažkým zdravotným postihnutím je povinný vrátiť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, alebo jeho pomernú časť, ak osobné motorové vozidlo pred uplynutím siedmich rokov od poskytnutia tohto peňažného príspevku predá, alebo ak sa nevyužíva na individuálnu prepravu občana s ťažkým zdravotným postihnutím. Z rozhodnutia vyplýva, že o príspevok žiadala žalovaná z dôvodu, že sa stará o ťažko zdravotne postihnutú dcéru, pričom správny orgán konštatoval splnenie zákonných podmienok pre poskytnutie príspevku, keďže motorové vozidlo bude využívané na prepravu ťažko zdravotne postihnutého dieťaťa denne do základnej školy a iné občianske a rodinné aktivity.

12. Z právoplatného rozhodnutia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP- pracovisko B. zo dňa 21.2.2014 číslo E.V. ( čl.15 až 24 spisu ) súd zistil, že ten na základe odvolania žalobkyne preskúmaval rozhodnutie ÚPSVaR B. zo dňa 11.11.2013 vo veci uloženia povinnosti žalobkyňi vrátiť pomernú časť peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla pred uplynutím siedmich rokov v sume 2.845,20 eur poskytnutého na základe rozhodnutia zo dňa 17.10.2006, pričom o tomto odvolaní žalobkyne rozhodol tak, že ho zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

13. Z upovedomenia o začatí exekúcie zo dňa 3.3.2015 (čl.5 až 36) spisu súd zistil, že na základe daného, vyššie uvedeného vykonateľného rozhodnutia ako exekučného titulu a návrhu oprávneného ÚPSVaR B. začalo proti žalobkyňi exekučné konanie na vymoženie sumy 2.845,20 eur, jej príslušenstva a trov exekúcie. Súdny exekútor JUDr. Michal Kešefak vydal dňa 24.3.2015 príkaz na začatie exekúcie zrážkami z dôchodku žalobkyne na úhradu pohľadávky 2.845,20 eur a trov exekúcie 786,30 eur, spolu sumy 3.631,50 eur s tým, že od 6.6.2015 bude sa z invalidného dôchodku žalobkyne vo výške 317,20 eur zrážať mesačne suma 79,40 eur, čo súd zistil z oznámenia Sociálnej poisťovne na čl. 37 spisu.

14. Z upovedomenia súdneho exekútora o ukončení exekúcie (čl.136 spisu) bolo zistené, že predmetná exekúcia proti žalobkyňi skončila vymožením pohľadávky s príslušenstvom dňa 8.6.2017 s tým, že vymožená bola pre oprávneného suma 2.845,20 eur a suma 786,30 eur boli trovy exekúcie. Zo správy v exekučnom konaní (čl.195 spisu) zo dňa 5.3.2019 vyhotovenej súdnym exekútorom vyplýva, že z dôchodku povinnej (žalobkyne) bola v exekúcii zrazená suma spolu 2.033,84 eur, zvyšnú sumu 1.682,92 eur uhradila povinná (žalobkyňa) v hotovosti. Z oznámenia Sociálnej poisťovne zo dňa 17.9.2018 (čl.196 spisu) bolo zistené, že zrážky z dôchodku boli vykonávané tak, že za obdobie od 6. júna 2015 do 5 januára 2016 bolo z dôchodku žalobkyne zrazených 7 x 79,40 eur, spolu suma 555,80 eur, za obdobie od 6 januára 2016 do 5 januára 2017 bolo jej z dôchodku zrazených 12x 80,54 eur, spolu suma 966,48 eur a za obdobie od 6 januára 2017 do 5 júla 2017 bola zrazená suma 6x 85,26 eur, spolu 511,56 eur.

15. Žalobkyňa podanou žalobou uplatnila voči žalovanej nárok na zaplatenie sumy spolu 3.631,50 eur titulom náhrady škody. Škoda má pozostávať zo sumy 2.845,20 eur, ako časti príspevku na kúpu vozidla k vráteniu ktorého bola žalobkyňa zaviazaná právoplatným a vykonateľným rozhodnutím úradu práce a sumy 786,30 eur ako trov exekúcie, ktoré musela žalobkyňa uhradiť v dôsledku exekúcie vedenej na vymoženie sumy 2.845,20 eur. Okrem toho žiadala úrok z omeškania, a to po zmene žaloby tak, že žiadala úrok z omeškania odo dňa zrazenia tej ktorej konkrétnej zrážky z jej dôchodku, resp. odo dňa, keď časť exekučne vymáhaného nároku vo výške 1.682,92 eur zaplatila súdnemu exekútorovi v hotovosti.

16. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

17. Podľa § 420 ods.1 a 3 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

18. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

19. Predpokladmi všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka sú 1. porušenie právnej povinnosti (existencia protiprávneho úkonu), 2. vznik škody, 3. príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti a 4. zavinenie škodcu, ktoré je podľa zákona predpokladané s tým, že zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

20. Žalobkyňa správne poukázala na to, že aj nesplnenie všeobecnej prevenčnej povinnosti v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka je považované za protiprávne konanie. Teda aj konanie v rozpore s týmto ustanovením je porušením právnej povinnosti v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka a teda jedným zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu. Platí to v prípade neexistencie konkrétnej právnej úpravy vzťahujúcej sa na konanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje.

21. V danom prípade škodou má byť majetková ujma žalobkyne spočívajúca v zmenšení jej majetku v dôsledku úhrad v zmysle právoplatného rozhodnutia úradu práce ukladajúceho žalobkyňi povinnosť zaplatiť sumu 2.845,20 eur titulom vrátenia časti príspevku na kúpu auta a úhrady trov exekúcie vo výške 786,30 eur.

22. Je nesporné, že zaplatením sumy 2.845,20 eur a sumy 786,30 eur sa majetok žalobkyne zmenšil, čím jej vznikla škoda. Pre úplnosť treba hneď úvodom uviesť, že z časti stalo sa tak (k úhrade došlo) až po podaní žaloby. Žaloba žalobkyne na súd doručená bola dňa 23.2.2016, pričom vychádzajúc z prehľadu zrážok a úhrad vyhotoveného Sociálnou poisťovňou (čl.196 spisu), ale aj zo samotného žalobného návrhu po jeho konečnej zmene (z ktorého je zrejmé, že do dňa 23.2.2016 uhradených žalobkyňou bolo len 7x79,40 eur a 2x 80,54 eur) vyplýva, že ku dňu podania žaloby zrazená (uhradená) zo žalovaných nárokov bola len suma spolu 716,88 eur. Teda v čase podania žaloby nemohla ešte existovať škoda žalobkyne v tvrdenej výške, lebo dokiaľ dlžník (tu žalobkyňa) nezaplatí dlžnú sumu svojmu veriteľovi (tu to bol úrad práce, resp. súdny exekútor pokiaľ ide o trovy exekúcie), nemôže úspešne uplatniť nárok na jej náhradu z titulu zodpovednosti tretej osoby za škodu, lebo škoda mu zatiaľ nevznikla. Samotná existencia pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi ani prípadné rozhodnutie o povinnosti dlžníka zaplatiť dlh totiž nie je ešte skutočnou škodou ani ušlým ziskom. Škoda žalobkyňi v uvedenej výške teda mohla vzniknúť najskôr zaplatením danej sumy. Pre rozsudok je ale rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 217 ods.1 Civilného sporového poriadku) pričom ku dňu vyhlásenia rozsudku už bola celá daná suma z majetku žalobkyne uhradená, preto v tomto zmysle o existencii škody ako zmenšenia majetku žalobkyne ku dňu vyhlásenia rozsudku súdu už možno hovoriť a čiastočná predčasnosť žaloby mohla sa tak prejaviť už len pri posúdení omeškania žalovanej.

23. Žalobkyňa tvrdí, že uvedená škoda vznikla jej výlučne v dôsledku protiprávneho konania žalovanej. Vo vzťahu k posúdeniu, koho protiprávne konanie viedlo k vzniku škody na majetku žalobkyne je však súd toho názoru, že z hľadiska ust. § 415 Občianskeho zákonníka a z neho vyplývajúcich povinností konali neobozretne a bez potrebnej opatrnosti obe strany sporu, teda tak žalobkyňa ako aj žalovaná. Pokiaľ ide o zaplatenie sumy 2.845,20 eur na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia úradu práce, je to suma o ktorú sa preukázateľne zmenšil majetok žalobkyne, teda vznikla jej škoda v tejto výške, avšak prevenčnú povinnosť porušili tu obe, je tu dané spoluzavinenie žalobkyne podľa § 441 Občianskeho zákonníka na vzniku škody, obe (žalobkyňa ako aj žalovaná) sa o vznik danej škody pričínili rovnakou mierou a rovnakou mierou za ňu zodpovedajú.

24. Ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka rieši situáciu, keď sa na vzniku škody podieľa samotný poškodený a v takom prípade ide o spoluzavinenie poškodeného. Toto ustanovenie možno aplikovať aj vo vzťahu k ustanoveniu § 415 Občianskeho zákonníka o splnení prevenčnej povinnosti poškodeným. Ak poškodený koná v rozpore s tzv. generálnou prevenčnou povinnosťou a ak je toto konanie jednou z príčin vzniku škody na jeho strane, znáša svoju škodu pomerne v zmysle § 441 Občianskeho zákonníka.

Ak súd dospeje k záveru o spoluzavinení poškodeného, náhradu škody pomerne zníži, a to vo všetkých jej zložkách. (podporne vid' napr. JUDr. Imrich Fekete CSc., JUDr. Martina Feketeová, Občiansky zákonník, prehľadný komentár, vydavateľstvo EPOS, Bratislava 2012, strana 482, komentár k § 441).

25. Konanie poškodeného, prípadne opomenutie konať tak ako mal sa pritom nemusí časovo kryť s protiprávnym konaním škodcu, ale môže mu predchádzať aj ho nasledovať (podporne napr. NS ČR 25Cdo 4562/2008).

26. Súd je povinný v súlade s ustanovením § 441 OZ v konaní o žalobách na náhradu škody aj bez návrhu skúmať, či sú dané dôvody pre obmedzenie zodpovednosti žalovaného v dôsledku spoluzavinenia poškodeného (porovnaj R/22/1979).

27. Pri úvahe o pomernom rozdelení škody medzi škodcom a poškodeným (§ 441 Obč. zák.) súd zvažuje všetky príčiny, ktoré viedli ku škode a rovnako ako u škodcu možno aj u poškodeného zohľadňovať len také jeho konanie, ktoré bol aspoň jednou z príčin vzniku škody. Konečná úvaha o tom, nakoľko sa na spôsobení škody podieľal sám poškodený, a teda v akom rozsahu znáša škodu sám, závisí vždy na okolnosti konkrétneho prípadu, po porovnaní všetkých príčin vzniku škody ako na strane škodcu, tak na strane poškodeného (rovnako napr. NS ČR 25Cdo 1054/2007).

28. Rozhodnutím úradu práce v Kežmarku zo dňa 11.11.2013 v spojení s potvrdzujúcim rozhodnutím ústredia práce zo dňa 21.2.2014 bola žalobkyňi uložená povinnosť zaplatiť sumu 2.845,20 eur titulom vrátenia časti príspevku na kúpu motorového vozidla. Ústredie práce sa pritom pri svojom rozhodovaní vysporiadavalo s odvolacou argumentáciou žalobkyne, ktorá do veľkej miery je totožná s tou jej argumentáciou, ktorú použila v tu súdnej veci pri odôvodnení protiprávneho konania žalovanej. S danou argumentáciou tam žalobkyňa neuspela a správny orgán jej napriek jej tvrdeniam, že matka jej odmietla vydať vozidlo, že podala určovaciu žalobu a navrhuje preto konanie prerušiť do rozhodnutia o nej a podobne uložil povinnosť časť daného príspevku vrátiť, lebo práve žalobkyňu uznal za zodpovednú za porušenie zákonných podmienok na poskytnutie príspevku. Skutkové závery, na základe ktorých správny orgán rozhodol o platobnej povinnosti žalobkyne, ktorú ona považuje za škodu za ktorú má zodpovedať žalovaná nemožno v žiadnom prípade obísť.

29. Podľa § 194 ods.1 a 2 Civilného sporového poriadku otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť. Ak bolo o otázke podľa odseku 1 rozhodnuté, súd na také rozhodnutie prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia.

30. Všeobecné súdy mimo správneho súdnictva nie sú oprávnené preskúmať vecnú správnosť rozhodnutí správnych orgánov. To ale neznamená, že by v prípade, že o otázke súvisiacej s nárokom uplatneným žalobou pred všeobecným súdom bolo rozhodnuté správnym orgánom, boli týmto rozhodnutím bez ďalšieho viazané. Aj keď súdom v tejto situácii neprináleží akokoľvek zasahovať do právnych vzťahov založených právoplatným rozhodnutím správneho orgánu, nie sú ním pri svojom rozhodovaní o veciach s daným rozhodnutím súvisiacich viazané bezvýhradne, pokiaľ nejde o rozhodnutie o priestupku, inom správnom delikte či o osobnom stave. (k tomu napr. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku- Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, komentár k ust. § 194 a k nemu uvedená judikatúra.)

31. Dôvody pre ktoré bola žalobkyňa zaviazaná k povinnosti zaplatiť sumu 2.845,20 eur sú zrejmé z odôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu. Na strane 7 rozhodnutia ústredia práce zo dňa 21.2.2014 sa jasne uvádza, cit. "Druhostupňový správny orgán po preskúmaní spisovej dokumentácie dospel k záveru, že správne orgány dali p. B. U. L.. dostatočný priestor k tomu, aby sa včas, t.j. ihneď po zmene trvalého bydliska domáhala od matky vydania osobného motorového vozidla a pokiaľ jej snaha, o čom ale dôkazy nepredložila, bola bezvýsledná, mala už vtedy ako plnoletá osoba vyhľadať právneho zástupcu, t.j. v auguste 2010, keď sa rozhodla odsťahovať po dosiahnutí plnoletosti od matky. Toto konanie je možné hodnotiť aj tak, že menovaná nepotrebovala k individuálnej preprave osobné motorové vozidlo, nakoľko ako bolo zistené od r.2010 do 9/2012 ani nikde neštudovala a túto závažnú skutočnosť neoznámila správnym orgánom a pravdepodobne ani matke. Tým, že neštudovala, porušila zákonom stanovené podmienky podľa § 61 ods.1 a ods.5 zákona NRSR č.195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v

znení neskorších predpisov a poskytnutý peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla neplnil svoj účel a ten je tiež dôvodom pre stanovenie povinnosti vrátiť pomernú časť poskytnutého peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla a nie tá skutočnosť, že matka jej nechce vydať OMV, o ktoré prejavila B. U. L.. záujem až v roku 2012 keď jej bola uložená povinnosť vrátiť pomernú časť peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla, o ktorej skutočnosti sa príslušné orgány dozvedeli až v roku 2012 v súvislosti so zmenou jej trvalého pobytu. Pani B. U. L.. F. roku 2010 kedy sa presťahovala do B. navštívila miestne a vecne príslušný ÚPSVaR B., ktorý požiadala aby jej boli poskytované z jeho úrovne naďalej opakované peňažné príspevky a to - peňažný príspevok na zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla...O tom, že prestala študovať, ani o poradenstvo týkajúce sa osobného motorového vozidla, ktoré tým, že ešte v roku 2010 prestala študovať, neplní svoj účel, však správny orgán neinformovala a túto skutočnosť ako plnoletá fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím zamlčala, pričom mala právo požiadať, resp. zabezpečiť si potrebné informácie v zmysle § 23 zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní...”

32. Druhostupňový správny orgán odmietol aj námietku žalobkyne, že v čase poskytnutia príspevku bola ešte maloletá a ďalej uviedol (viď strana 8 prvý odsek) cit.“ Menovaná tým, že v období od roku 2010 do 9/2012 nikde neštudovala, nevyužívala osobné motorové vozidlo na individuálnu prepravu. Na svoje spoločenské a ostatné aktivity využívala aj ďalší peňažná príspevok a to peňažný príspevok na zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky OMV, ktorý je jej doposiaľ poskytovaný mesačne.“

33. Keďže žalobkyňa v podanej žalobe ako protiprávne konanie žalovanej vedúce k vzniku škody označila zapísanie vozidla matkou na svoje meno a nevydanie vozidla žalobkyni, tak tu súd poukazuje na stranu 9 predmetného rozhodnutia správneho orgánu, kde tento uviedol, cit“. V odvolaní uvádzaná námietka ktorou je zadržovanie osobného motorového vozidla matkou odvolateľky, nemá vplyv na vydanie rozhodnutia o povinnosti vrátiť pomernú časť peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla. Vydania osobného motorového vozidla, prípadne náhrady vzniknutej škody sa môže p. B. U. L.. domáhať prostredníctvom súdu. Čo sa týka podanej žaloby právnu zástupkyňou p. B. U. L.. o určenie vlastníckeho práva k motorovému vozidlu, odvolací správny orgán uvádza, že táto nie je dôvodom na základe ktorého by príslušný správny orgán mal prerušiť vykonateľnosť rozhodnutia do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde ako to požaduje právna zástupkyňa v predmetnom odvolaní“.

34. Skutkové dôvody vedúce k uloženiu povinnosti žalobkyni zaplatiť sumu 2.845,20 eur a v konečnom dôsledku teda aj k vzniku škody u nej v tejto výške správny orgán úplne jednoznačne a nepochybné zhrnul v treťom odseku na strane 9 odôvodnenia predmetného rozhodnutia, kde uviedol „Tým, že odvolateľka neoznámila príslušnému úradu už v roku 2010 tú rozhodujúcu skutočnosť, že neštuduje, nezaujímal sa o postup a dôsledky svojho konania, nepožiadala bezodkladne o právnu pomoc ( o ktorú požiadala až v roku 2012) ako získať matkou zadržované osobné motorové vozidlo, sama spôsobila túto situáciu a preto je povinná vrátiť pomernú časť peňažného príspevku z dôvodu, že peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla nevyužívala na svoju individuálnu prepravu.“

35. Uvedené rozhodnutie a následky z neho plynúce mohla žalobkyňa zvrátiť len príslušnými opravnými prostriedkami, resp. prostredníctvom správnej žaloby. Sama uviedla, že podala správne žaloby ale neuspela s nimi. Súd rozhodnutím správneho orgánu nie je bezvýhradne viazaný. Ak ale povinnosť zaplatiť sumu 2.845,20 eur bola žalobkyni uložená správnym orgánom z dôvodov, ktoré sú tam jasne uvedené a ktoré jednoznačne svedčia o porušení aj jej prevenčnej povinnosti podľa § 415 Obč. zákonníka, súd tieto skutkové závery nemôže opomenúť. Vychádzajúc z vyššie uvedených záverov právoplatného a vykonateľného rozhodnutia správneho orgánu (ktorý priamo a výslovne konštatoval, že sama žalobkyňa spôsobila danú situáciu, viď strana 9 tretí odsek odôvodnenia) by sa teda mohlo zdať, že vznik škody vo výške 2.845,20 eur si žalobkyňa spôsobila výlučne sama, a teda že neprichádza do úvahy spoluzodpovednosť žalovanej za danú škodu, no nie je tomu tak.

36. Uvedené skutkové závery správneho orgánu vedúce ho k uloženiu platobnej povinnosti žalobkyni a k vzniku škody nemožno obísť. Súd už ale uviedol, že neplatí absolútna viazanosť správnym rozhodnutím. Správny orgán totiž neriešil v danom konaní otázku zodpovednosti za škodu podľa Občianskeho zákonníka medzi žalobkyňou a žalovanou, riešil otázku verejnoprávneho vzťahu (vzťah štát, resp. úrad práce vs. žalobkyňa). Riešil povinnosť vrátiť príspevok podľa osobitného zákona, neriešil otázku prípadnej spoluzodpovednosti žalovanej za daný celkový stav ohľadom vozidla

a to, či u nej nebola porušená všeobecná občianskoprávna prevenčná povinnosť v zmysle § 415 Obč. zákonníka. Na to nemal dôvod ani oprávnenie.

37. Súd však pre účely posúdenia nároku na náhradu škody z pohľadu § 415, § 420 a § 441 Občianskeho zákonníka musel daný vzťah vyhodnotiť komplexne a z pohľadu toho, či aj u žalovanej nedošlo k porušeniu prevenčnej povinnosti, či škoda nevznikla aj v dôsledku jej konania alebo opomenutia, resp. či jej bolo možné aspoň sčasti predísť, pričom dospel k jednoznačnému záveru, že aj žalovaná porušila všeobecnú prevenčnú povinnosť počínať si tak aby nedochádzalo ku škodám na majetku, preto je daná jej spoluzodpovednosť za vzniknutú škodu, a to v rovnakom rozsahu ako u žalobkyne.

38. Porušenie prevenčnej povinnosti samotnej žalobkyne je dané tým konaním, ktoré je jednoznačne a podrobne popísané v právoplatnom rozhodnutí správneho orgánu. Ak žalobkyňa v tomto súdnom konaní plnú zodpovednosť žalovanej za škodu opierala o porušenie právnej povinnosti spočívajúce v zapísaní auta matkou (žalovanou) na seba a v nevydaní auta matkou žalobkyňi, tak tu súd uvádza, že týmito dôvodmi sa zaoberal už správny orgán (keďže už v konaní pred ním sa tým bránila), pričom povinnosť zaplatiť danú sumu žalobkyňi uložil z iných dôvodov, a to z dôvodov výlučne na jej strane. Skutočnosť, že ako vlastníka vozidla bola zapísaná matka, z čoho žalobkyňa vyvodzovala porušenie právnej povinnosti je irelevantná, vrátiť príspevok musela žalobkyňa nie preto, ale preto že nevyužívala vozidlo, pričom správny orgán sa vysporiadaval už s tým, že matka jej ho neodovzdala a povedal, že je to nepodstatné. Aj konanie o určenie vlastníckeho práva považoval za nesúvisiace, neprerušil svoje konanie do jeho skončenia.

39. Z dokazovania vykonaného v tomto súdnom spore ale nepochybné vyplýva, že je dané a preukázané aj porušenie prevenčnej povinnosti žalovanej, preto súd žalobe žalobkyne čiastočne vyhovel. Porušenie prevenčnej povinnosti žalovanej je dané tým, že hoci táto pri poskytnutí príspevku v roku 2006 bola jasne poučená (priamo v rozhodnutí o jeho priznaní zo dňa 17.10.2006), že sa bude musieť príspevok, alebo jeho pomerná časť vrátiť, ak sa vozidlo nebude používať na individuálnu prepravu občana s ťažkým zdravotným postihnutím, tak napriek tomu bola po opustení spoločnej domácnosti žalobkyňou v roku 2010 úplne pasívna, nič ohľadom vozidla nerobila a neriešila, hoci musela vedieť, že od roku 2010, odkedy sa žalobkyňa odsťahovala sa auto nevyužíva na jej prepravu. Žalovaná nemôže teraz tvrdiť, že ona nič neporušila v situácii, keď roky nechala stáť auto v B. pri dome, hoci vedela, že toto má slúžiť na prepravu žalobkyne, ktorá už roky nie je doma a nepoužíva ho.

40. Z vykonaného dokazovania pritom jednoznačne vyplýva, že žalovaná odmietla vozidlo vydať žalobkyňi dokonca aj po tom, čo sa táto jeho vydania začala domáhať. Z listu žalovanej adresovaného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny S., pracovisko B. zo dňa 9.2.2012 (čl.102 spisu), ktorý ako dôkaz predložila samotná žalovaná vyplýva, že najneskôr v januári 2012 bola žalovaná požiadaná žalobkyňou (prostredníctvom právnej zástupkyne žalobkyne, JUDr. Murárovej) o vydanie vozidla. V uvedenom liste zároveň žalovaná potvrdila, že od augusta 2010 dcéra nebola v mieste bydliska, teda musela vedieť, že rok a pol sa auto nevyužíva tak ako sa má, no nič s tým dovedy nerobila, nijako to neriešila. Vzhľadom na všeobecnú prevenčnú povinnosť každého počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám absolútne neobstojí obrana žalovanej, ktorá pri svojom výsluchu na pojednávaní dňa 3.10.2018 na otázku, či navrhla dcére aby dala do poriadku danú záležitosť s autom uviedla, že nebol na to dôvod, lebo dcéra ju o to nežiadala a ani nevedela, že treba niečo riešiť. Tu sa navyše žalovaná vo svojej výpovedi dostala do rozporu sama so sebou, lebo na tom istom pojednávaní ( vid' prvý odsek strany 10 zápisnice) zároveň najskôr sama uviedla, že upozornenie úradu práce že sa auto nevyužíva urobila preto, lebo si to považovala za povinnosť, „nakoľko som vedela, že auto malo slúžiť na prepravu žalobkyne“. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva vedomosť žalovanej o potrebe riešiť daný stav a o existujúcej hrozbe vrátenia príspevku, nakoľko o tom bola poučená pri jeho priznaní.

41. Žalovaná pri výsluchu na pojednávaní dňa 3.10.2018 uviedla, že v čase keď JUDr. Murárová žiadala o odovzdanie auta nebolo toto odovzdané preto, lebo nebolo dohodnuté miesto, ani čas s dcérou, bolo potrebné aby sa dcéra dostavila, ale ona to odmietala, nekomunikovala, a že písomnosti z úradu práce, vrátane písomností k autu dcére neodovzdala preto, je dcéra ju k tomu nevyzvala. Uvedený postup nie je v žiadnom prípade súladný s povinnosťou žalovanej počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám. Nebolo preukázané, ani tvrdené, žeby žalovaná vyzvala žalobkyňu nech si príde prevziať vozidlo, alebo žeby urobila akékoľvek iné kroky, aby naplnila svoju povinnosť podľa § 415 Obč. zákonníka. Ak žalovaná poukazovala na snahu o mimosúdne riešenie situácie prostredníctvom mediácie, tak ňou predložené listiny k mediácii (čl.178 až 179) nijako nepreukazujú snahu riešiť používanie (nepoužívanie)

vozidla žalobkyňou, predmetom mediácie nemalo byť vozidlo, ale dohoda o úprave rodinných vzťahov. Že žalovaná situáciu ohľadne vozidla v tom čase neriešila tak, ako by to zodpovedalo povinnostiam vyplývajúcim jej z § 415 Obč. zákonníka svedčí aj jej následné konanie, keď aj po výslovnom domáhaní sa vozidla žalobkyňou neumožnila jej jeho užívanie. Navyše listiny predložené k mediáčnemu konaniu len potvrdzujú, že žalovaná už v čase pokusu o mediáciu (v júli 2011) vedela, že žalobkyňa býva v B. (ako adresa žalobkyne je tam priamo uvedená adresa Y. Š. XX, B.), preto jej obrana, že stále si myslela, že dcéra je len v škole, na internáte a že sa vráti domov a že až z listu JUDr. Murárovej zo dňa 10.1.2012 sa dozvedela, že dcéra býva v B. je nevierohodná a neobstojí.

42. Žalovaná ani po podaní určovacej žaloby (na súd doručená 11.4.2013) vozidlo žalobkyni nevydala, čo nebolo sporné, bránila sa uplatnenému nároku, k jeho vydaniu došlo až po rozhodnutí súdu o určení vlastníckeho práva žalobkyne (prvoinštančný rozsudok vyhlásený bol dňa 30.6.2015).

43. Súd uvedené uvádza vo vzťahu k posúdeniu miery zodpovednosti oboch strán za vzniknutú škodu preto, lebo treba si uvedomiť, že žalobkyni bola uložená povinnosť vrátiť príspevok za „nepoužívanie vozidla“ za dobu 36 mesiacov, konkrétne za dobu od 1.11.2010 do 31.10.2013. Ak teda žalobkyňa najneskôr od januára 2012 sa preukázateľne domáhala vydania vozidla od žalovanej, pričom základný predpoklad aby auto mohlo byť využívané na jej prepravu je, aby ho mala fyzicky k dispozícii, a žalovaná jej ho ani potom nevydala, nemožno mať podľa názoru súdu pochybnosti o spoluzodpovednosti žalovanej za vzniknutú škodu. Aj Ústredie práce vo svojom rozhodnutí zo dňa 21.2.2014 o potvrdení povinnosti žalobkyne zaplatiť sumu 2.845,20 eur ako časť príspevku za obdobie od 1.11.2010 do 31.10.2013 výslovne uviedlo (viď strana 5 odsek 5 odôvodnenia), že dňa 23.7.2012 prípisom bola žalobkyňa cestou právnej zástupkyne požiadaná o priebežné poskytovanie informácií o využívaní, resp. nevyužívaní osobného motorového vozidla vzhľadom na to, že lehota na skúmanie účelného využitia vozidla fyzickou osobou s ZŤP končí dňa 31.10.2013 a že je to potrebné pre objektívne rozhodnutie vo veci uloženia povinnosti vrátiť pomernú časť príspevku. Konečné rozhodnutie o vrátení príspevku bolo úradom práce (už v B.) vydané dňa 11.11.2013, teda až po uplynutí danej lehoty kedy už bol zrejmý konečný stav používania - nepoužívania vozidla za celé sedemročné obdobie. Ak by teda bolo auto žalobkyni vydané najneskôr vtedy, keď ho žalobkyňa preukázateľne chcela (v januári 2012, resp. potom najneskôr do 31.10.2013) a kedy ešte sa mohlo užívať na jej individuálnu prepravu (do 31.10.2013) aj vzhľadom na to, že od septembra 2012 opäť žalobkyňa študovala (viď rozhodnutie ústredia práce), čím by ani argument o jej neštudovaní ďalej neobstál, mohlo sa minimálne časti škody predísť, pričom tu je úplne zrejmé spoluzavinenie žalovanej na vzniku škody, keďže tá, hoci vedela na čo má auto slúžiť a že sa nepoužíva na daný účel aj po domáhaní sa auta zo strany žalobkyne, z dôvodov, ktoré nie sú právne významné a relevantné znemožnila žalobkyni jeho užívanie. Na druhej strane, tvrdenie žalobkyne, že o vydanie auta matku žiadala už pri odchode z domácnosti v roku 2010 nebolo preukázané, navyše, vzhľadom na dôvody, pre ktoré správny orgán uložil povinnosť žalobkyni vrátiť časť príspevku (neoznámenie žalobkyne o ukončení štúdia, o neštudovaní v rokoch 2010 až sept.2012, o nevyužívaní auta) by to nič nemenilo na spoluzodpovednosti žalobkyne za škodu.

44. Súd vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, v konkrétnych okolnostiach tu súdnej veci má za to, že obe strany (žalobkyňa aj žalovaná) počínali si v dôsledku zjavnej elementárnej neschopnosti vecne komunikovať (aspoň o aute vzhľadom na príspevok naň poskytnutý a jeho účel, čo i len prostredníctvom tretej osoby) neobozretne a neopatrne, v rozpore s povinnosťou vyplývajúcou im obom z § 415 Obč. zákonníka v dôsledku čoho bolo správnym orgánom rozhodnuté o povinnosti žalobkyne vrátiť časť príspevku vo výške 2.845,20 eur. Súd preto má za to, že tak žalobkyňa porušila právnu (všeobecnú prevenčnú) povinnosť, a to konaním (resp. nekonaním) podrobne opísaným v právoplatnom a vykonateľnom rozhodnutí správneho orgánu, ktoré bolo dôvodom uloženia jej povinnosti vrátiť časť príspevku, teda tým, že neoznámila príslušnému úradu už v roku 2010 tú skutočnosť, že neštuduje, zamlčala danú skutočnosť, nezaujímal sa o postup a dôsledky svojho konania, v období rokov 2010 do 9/2012 ani neštudovala, čo neoznámila. Porušila svoju právnu (všeobecnú prevenčnú) povinnosť však aj žalovaná, a to z dôvodov vyššie uvedených, preto podľa názoru súdu v zmysle § 415, § 420 a § 441 Občianskeho zákonníka je tu daná spoluzodpovednosť oboch za vznik škody vo výške 2.845,20 eur, a to v úplne rovnakej miere. Nie je ani jednu stranu v okolnostiach súdnej veci možné urobiť viac alebo menej zodpovednú za daný stav a vznik škody vo výške 2.845,20 eur, na jej vzniku sa podieľali obe rovnakou mierou.

45. Preto i keď žalobkyni vznikla škoda vo výške 2.845,20 eur titulom sumy, ktorú musela ona sama zaplatiť ako časť príspevku za vozidlo, žalovanú možno robiť spoluzodpovednou za vznik tejto škody len čiastočne. Úplne rovnakou mierou podľa názoru súdu zodpovedá za jej vznik a výšku žalobkyňa,

preto súd vyhovel žalobe len čo do zaplataenia 50 % tejto sumy, teda čo do zaplataenia sumy 1.422,60 eur. Ak žalobkyňa v konaní poukazovala na to, že v prípade žalobkyne ide o občana so ZŤP, chránenú osobu, tak tu súd pripomína, že bol to Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, kto rozhodol o povinnosti žalobkyne zaplatiť sumu 2.845,20 eur. Práve tento orgán, ktorý má v kompetencii pomoc a príspevky ZŤP osobám, poskytovanie informácií, podporu, poradenstvo po dôkladnom prešetrení a znalý situácie žalobkyne a pomerov rozhodol o jej povinnosti vrátiť časť príspevku a odmietol všetku jej obranu ktorou aj tu argumentovala a po zvážení všetkých okolností a správania žalobkyne rozhodol o jej platobnej povinnosti a uznal ju za zodpovednú za daný stav. Ak žalobkyňa má za to, že či už prvotné rozhodnutie správneho orgánu (o príspevku na auto z roku 2006) alebo neskoršie rozhodnutia o povinnosti vrátiť príspevok boli nezákonné, nesprávne, mohla sa domáhať ich zrušenia, prípadne uplatňovať náhradu škody od štátu (ak má za to, že došlo k nezákonnému rozhodnutiu alebo k nesprávnemu úradnému postupu). Súd v tomto konaní, kde predmetom bola náhrada škody žalobkyňou proti žalovanej nemohol preskúmať zákonnosť daných rozhodnutí, rušiť ich alebo meniť, pričom nemohol opomenúť skutočnosti, svedčiace o porušení prevenčnej povinnosti žalobkyňou jasne vyplývajúce z príslušného právoplatného rozhodnutia správneho orgánu.

46. Čo sa týka náhrady škody titulom trov exekúcie vo výške spolu 786,30 eur, tu žaloba bola zamietnutá ako nedôvodná. Trovy exekúcie vznikli výlučne ako dôsledok porušenia právnej povinnosti žalobkyne splniť to, čo jej ukladalo právoplatné a vykonateľné rozhodnutie správneho orgánu. Tie zavinila výlučne ona sama. Tu chýba (je prerušená) príčinná súvislosť medzi vyššie popísaným porušením prevenčnej povinnosti žalovanej vo vzťahu k príspevku na auto a vznikom škody (trov exekúcie). Trovy exekúcie neboli spôsobené v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovanej. Vznikli výlučne ako dôsledok porušenia samostatne stojacej právnej povinnosti žalobkyne vyplývajúcej z právoplatného a vykonateľného rozhodnutia, t.j. povinnosti žalobkyne (a len žalobkyne) splniť v určenej lehote to čo sa jej týmto rozhodnutím ukladalo. Tu medzi porušením prevenčnej povinnosti žalovanej a vznikom trov nie je príčinná súvislosť, žalovaná nemohla nijako ovplyvniť tieto trovy, ich vznik, výšku, to, či a kedy žalobkyňa zaplatí vymáhanú sumu, v tom čase ešte ani nebolo nároku na náhradu škody voči žalovanej, lebo existovala len pohľadávka úradu práce voči žalobkyňi, o škodu žalobkyne išlo až momentom zaplataenia sumy 2.845,20 eur, čo sa stalo až v priebehu exekúcie.

47. Preto súd žalobe vyhovel len čo do zaplataenia sumy 1.422,60 eur, teda 50 % zo sumy 2.845,20 eur ako príspevku ktorý žalobkyňa musela vrátiť štátu za nepoužívanie vozidla, ako náhrady škody zodpovedajúcej miere spoluzodpovednosti žalovanej za jej vznik. V prevyšujúcej časti, t.j. čo so sumy 1.422,60 eur ako aj čo do zaplataenia škody titulom trov exekúcie vo výške 786,30 eur žalobu ako nedôvodnú zamietol.

48. Žalobkyňa domáhala sa žalobou aj zaplataenia úrokov z omeškania, preto súd posúdiť musel aj tento jej nárok.

49. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani.

50. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

51. Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

52. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

53. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala.

54. Čo sa týka požadovaného úroku z omeškania, vychádzajúc z § 563 Občianskeho zákonníka, keďže čas splnenia pre náhradu škody nebol tu dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, žalovaná bola povinná poskytnúť plnenie prvého dňa po tom, čo ju o plnenie žalobkyňa požiadala a až nesplnením povinnosti v tejto lehote dostala sa do omeškania.

55. Nie je pre určenie začiatku omeškania žalovanej s plnením náhrady škody voči žalobkyni vôbec podstatné, kedy žalobkyni boli strhávané zrážky z invalidného dôchodku, z čoho vychádzala žalobkyňa pri určení začiatku omeškania žalovanej. Súd už uviedol, že až zaplatením sumy 1.422,60 eur vznikla žalobkyni škoda v tejto výške, pričom na vznik povinnosti žalovanej plniť ju voči žalobkyni bola v zmysle § 563 Obč. zákonníka potrebná výzva žalobkyne žalovanej na náhradu tejto škody. Žalobkyňa nepreukázala, ani netvrdila takú výzvu žalovanej, preto za výzvu v zmysle § 563 OZ je možné považovať až doručenie žaloby žalovanej. Žaloba žalovanej doručená bola Okresným súdom S. dňa 23.1.2017 (viď doručenka pri čl. 89 spisu). Nakoľko v lehote podľa § 563 OZ, t.j. do 24.1.2017 nebolo poskytnuté plnenie titulom náhrady škody vo výške 1.422,60 eur (škoda vo výške 1.422,60 eur už v danej dobe existovala, lebo podľa potvrdenia sociálnej poisťovne do dňa 5.1.2017 zrazená žalobkyni z dôchodku bola suma spolu 1.522,28 eur), je žalovaná odo dňa 25.1.2017 v omeškaní s plnením tejto svojej povinnosti a preto je povinná počnúc týmto dňom platiť žalobkyni úrok z omeškania, ktorého sadzba určená podľa vyššie uvedeného normatívneho pravidla ku dňu 25.1.2017 je 5 % ročne. Pre úplnosť súd uvádza, že hoci žalobkyňa z časti uplatnenej sumy úrok z omeškania žiadala za dobu až po 25.1.2017, nejde o prekročenie jej návrhu, lebo tie sumy, z ktorých tento úrok z omeškania žiadala neboli priznané vôbec.

56. Preto v časti o zaplatenie úroku z omeškania zo sumy 1.422,60 eur vo výške 5 % ročne od 25.1.2017 do zaplatenia súd žalobe vyhovel. V prevyšujúcej časti požadovaného úroku z omeškania (zo sumy nad 1.422,60 eur, za dobu pred 25.1.2017 a nad sadzbu 5 % ročne) žalobu ako nedôvodnú zamietol.

57. Čo sa týka výroku o trovách konania, vo vzťahu k uplatnenému nároku (na zaplatenie sumy 3.631,50 eur ako súčtu sumy 2.845,20 eur a 786,30 eur) výsledok konania je taký, že v časti o zaplatenie sumy 1.422,60 eur žalobe bolo vyhovené, tu úspech mala žalobkyňa (ide o úspech v rozsahu cca 40 % uplatneného nároku), čo do zaplatenia sumy 2.208,90 eur žaloba bola zamietnutá, tu úspech mala žalovaná (ide o úspech v rozsahu cca 60 % uplatneného nároku). Podľa pomeru úspechu by teda v zmysle § 255 ods.2 CSP vznikol žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 20 %. Priznať jej ho ale nebolo možné, lebo tomu bráni existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 257 CSP).

58. Súd umožnil obom stranám sporu pred rozhodnutím vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu ustanovenia § 257 CSP vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách konania (nález Ústavného súdu SR z 10. 10. 2018, sp. zn. I. ÚS 168/2018).

59. Žalovaná k tomu na pojednávaní uviedla, že prichádzala by do úvahy aplikácia § 257 CSP, ale vzhľadom na to, že žalobkyňa uplatnila plnú náhradu trov konania, aj žalovaná v prípade úspechu trvá na priznaní plnej náhrady trov konania.

60. Zo znenia ustanovenia § 257 CSP je zrejmé, že jeho aplikácia musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter, čo potvrdzuje aj ustálená súdna prax (viď napr. R 34/1982). Použitie uvedeného ustanovenia, umožňujúceho súdu neuložiť neúspešnej strane sporu povinnosť nahradiť trovy konania úspešnej strane sporu pritom nie je viazané na návrh, teda strana ktorá by inak mala povinnosť nahradiť trovy konania sa nemusí použitia uvedeného ustanovenia osobitne dovoliť. Ak súd existenciu výnimočných dôvodov hodných osobitného zreteľa zistí sám, tak ak má naplniť svoje poslanie strážcu spravodlivosti a vyvážení, musí ho aplikovať aj bez návrhu.

61. Teória aj súdna prax sa zhodli, že k aplikácii ustanovenia § 257 CSP môže dôjsť aj z aspektov sociálnych, pričom okolnosti hodné osobitného zreteľa sa v takýchto prípadoch môžu vyskytnúť v akomkoľvek sporovom konaní (k tomu podporne pozri napr. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Veľký komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 941 s.). Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu, teda nielen strany sporu, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov konania dotknutá, pričom všimáť

si je treba aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964). „Dôvodom spočívajúcim v pomeroch strán je napríklad skutočnosť, že sa strana, ktorá nemala úspech vo veci ocitne v takej závažnej sociálnej alebo majetkovej situácii, ktorá predstavuje dôvod hodný osobitného zreteľa“ (citované z Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Veľký komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 941 s.).

62. Súd má za to, že celkové majetkové, sociálne, osobné a zárobkové pomery žalobkyne, ktoré boli zistené z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise sú v danom prípade dôvodom pre výnimočnú aplikáciu § 257 CSP a bránia tomu, aby súd žalovanej v okolnostiach súdnej veci mohol priznať proti žalobkyni čo i len časť nároku na náhradu trov konania.

63. Žalobkyňa je občan s ťažkým zdravotným postihnutím, jej príjmom je len invalidný dôchodok z ktorého jej boli (čiastočne aj zavinením žalovanej, ako už súd uviedol) donedávna vykonávané zrážky. Žalobkyni vzhľadom na jej pomery bolo priznané aj oslobodenie od súdneho poplatku za žalobu v celom rozsahu uznesením zo dňa 16.1.2017. Aj vzhľadom na okolnosti sporu popísané v predošlých častiach odôvodnenia tohto rozsudku a pomery žalobkyne súd má za to, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce najmä v takých nepriaznivých osobných, sociálnych a majetkových pomeroch žalobkyne, ktoré bránia tomu, aby súd žalovanej priznal nárok na náhradu čo i len časti trov konania. Súd má za to, že aj vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu žalovanej (patrila by jej náhrada len 20 % trov) a okolnosti sporu, takýmto rozhodnutím žalovaná nebude neprimerane zasiahnutá v porovnaní s tým, aký dopad by mohlo mať priznanie časti nároku na náhradu trov konania proti žalobkyni.

64. Vzhľadom na všetko uvedené preto súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal, lebo žalobkyni podľa pomeru úspechu nevznikol nárok na náhradu trov konania a žalovanej náhradu ani časti tohto nároku pre dôvody hodné osobitného zreteľa priznať nemožno.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne ( odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha ( odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.